

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
Leadership of School Administrators Perceived
by Administrators and Teachers Under Singburi Primary
Educational Service Area Office

อัจฉรา ไพรัตน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนก ตาม ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถาน ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเฉลียวฉลาด ด้าน ความกระตือรือร้น ด้านความรอบรู้ในงาน ด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม ด้านความมีพลัง ด้าน ความเป็นผู้นำ และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และ 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สิงห์บุรีจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาด สถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study and compare leadership of school administrators perceived by administrators and teachers under Singburi primary educational service area office divided by position, education, academic standing, experience, and size of the school. Sample groups 310 persons were administrators and teachers under Singburi primary educational service area office in 2012 academic year drawn by stratified random sampling. The instrument that use in the Saving collects the data were questionnaires with reliability value of 0.975, The findings were as follows: 1) leadership of school administrators perceived by administrators and teachers under Singburi primary educational service area office were rate at high level, when considering each side by ranking most mean; ingenuity, enthusiasm, knowledge, Integrity and ethical, energetic leadership, and self confidence. And 2) to compare leadership of school administrators perceived by administrators and teachers under Singburi primary educational service area office divided by position, education, academic standing, experience, and size of the school were differences at a significance level of .05.

Keywords : Leadership, administrators

บทนำ

ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องบูรณาการทฤษฎีในการบริหารการศึกษา มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม รวมทั้งการสร้างสรรค์รูปแบบวิธีการขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพของสถาบัน การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การบริหารจัดการต่าง ๆ ในองค์กรสำเร็จ ลุล่วงไปได้และเกิดประสิทธิผลในการบริหารงาน ซึ่งความสามารถของผู้บริหารที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สำคัญสูงสุดของการบริหารแบบ มุ่งสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่เน้นความรับผิดชอบ ความมีประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหาร

จะพิจารณาจากผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงตามที่คาดไว้ เป็นหลัก (ศักดิ์ไทย สุทธิจาวร, 2545, หน้า 21) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลและประสบความสำเร็จ มีความต่างกัน ดังนั้น ประสิทธิผลของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ดีย่อมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาด้วย

ผู้นำ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานองค์กร องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือผู้นำ ถ้าองค์กรใดได้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถจัดการ ตลอดจนทำกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี (วิเชียร วิทย์อุดม, 2548, หน้า 1) ผู้นำเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง แต่ผู้บริหารเป็นผู้รักษาความมั่นคงขององค์กร

ผู้นำจะปฏิบัติตนจุดตัวจักรสำคัญในการประสานบทบาทของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยแสดงพฤติกรรมออกมาในสองลักษณะควบคู่กันคือ ลักษณะที่คำนึงถึงงานเป็นหลักสำคัญและลักษณะที่คำนึงถึงคนหรือผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ แต่หากผู้นำเป็นคนที่มีความรู้ มีจริยธรรม และมีความสามารถสูงแล้ว งานย่อมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดมุ่งหมายที่วางไว้ ทุกประการ (ยงยุทธ เกษสาคร, 2541, หน้า 52)

ทั้งนี้ได้มีการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่าปัญหาในการบริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษา คือ ยังทำงานไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาจนทำให้ประสิทธิภาพของงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานในสังกัดน้อยลง ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นผู้ที่บริหารจัดการสถานศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรที่จะทำการศึกษาถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อให้ทราบถึงการใช้ภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

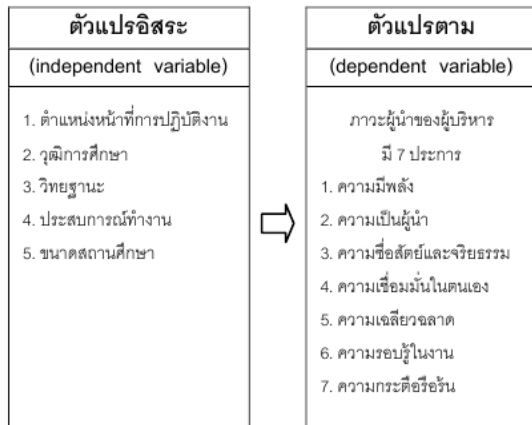
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ความมีพลัง 2) ความเป็นผู้นำ 3) ความซื่อสัตย์และจริยธรรม 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ความเฉลียวฉลาด 6) ความรอบรู้ในงาน และ 7) ความกระตือรือร้น ตามขอบข่ายภาวะผู้นำของเฮอร์เซย์, และบลิงชาร์ด (Hersey, & Blanchard, 2006, pp. 150-161) ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 1,379 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 134 คน และครูผู้สอน 1,245 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2556, หน้า 2)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอนผู้วิจัย ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้บริหาร จำนวน 31 คน และครู จำนวน 279 คน โดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 82) ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 310 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 31 คน ครู 279 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะของคำถามที่ใช้เป็น

แบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนน ช่วงน้ำหนักของการปฏิบัติเป็น 5 ระดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้แบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพศ วุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีเปรียบเทียบสองกลุ่มและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี แล้วจึงนำมาทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ (Scheffe's Method)

สรุปผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 90.00 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.65 วิทย์ฐานะสูงกว่าชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 53.87 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.03 และสังกัดขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.87

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.44) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเฉลียวฉลาด ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.47) ด้านความกระตือรือร้น ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.51) ด้านความรู้ในงาน ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.45) ด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรม ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.55) ด้านความมีพลัง ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.50) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.52) และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.57)

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา วิทย์ฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนก

ตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้นำต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิผล ทักษะภาวะผู้นำจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า หากต้องประสบผลสำเร็จก็ต้องพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ จึงทำให้มีทัศนะสูงกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติศक्ति พิลากุล (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอเดชอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในผู้นำแบบประชาธิปไตย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่าผู้บริหาร

สถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารเพื่อความสำเร็จ หากไม่มุ่งพัฒนาคน ไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำ แม้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงใด ก็ไม่อาจเติบโตก้าวหน้าได้ จะเห็นได้ชัดว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญและจำเป็นต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ความอยู่รอด และความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การจึงมีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำ จนเกิดแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำมากมาย จึงทำให้มีทัศนะสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับจักรพันธ์ ไชยยิ่งกฤษศิริ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอบุลาธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ มีความเห็นว่าภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโรงเรียนเป็นสิ่งที่แสดงถึงคุณภาพของโรงเรียนที่ดำเนินการ โดยผ่านเครือข่ายบุคคลและตามบทบาทหน้าที่ขององค์การ จึงทำให้มีทัศนะสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีวิทยฐานะ และมีวิทยฐานะชำนาญการ ซึ่งสอดคล้องกับอุทัยวรรณ

ผอยหิรัญ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะแต่ละรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ที่มีประสบการณ์มากกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการริเริ่มโครงสร้าง กระบวนทัศน์ใหม่ และภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับคนอื่น เพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับส่วนรวม มีการร่วมคิดและร่วมรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะของผู้นำที่พยายามใช้เหตุผล เพื่อให้ผู้ตามยินยอมทำตามผลของการปฏิบัติงานขององค์การเป็นผลจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำ จึงทำให้มีทัศนะสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี และ 15 - 30 ปี ซึ่งสอดคล้องกับจักรพันธ์ ไชยยิ่งกฤษศิริ (2553) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอบุลาธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ เห็นว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริหารต่าง ๆ ในทุกระดับ ทุกองค์การต่างก็มีบทบาทของความเป็นผู้นำหรือภาวะการเป็นผู้นำทั้งสิ้น การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ มีความเด่นชัดมากขึ้น ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานตามนโยบาย และการปรับตัวของสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงทำให้มีทัศนะสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง ซึ่งสอดคล้องกับมนตรี วรสิงห์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านวิสัยทัศน์ ด้านความเชื่อมั่นและศรัทธา และด้านการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีนั้น พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเฉลียวฉลาด ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีนั้น พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ในประเด็นเรื่องของการสั่งการอย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการปรับปรุงการสั่งงานอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจในคำสั่งอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่กว้างขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- จักรพันธ์ ไชยยิ่งกฤษศิริ. (2553). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วี. อินเทอร์เน็ต.
- มนตรี วรสิงห์. (2549). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มะลิวรรณ ภู่มะหมี่. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2541). ภาวะผู้นำและการจูงใจ. กรุงเทพฯ: ศูนย์เอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). ภาวะผู้นำของคณบดีในสถาบันราชภัฏ: การแสวงหาและแนวทางการพัฒนา. สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.

- สมธิศักดิ์ พิลากุล. (2551). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอเดชอุดมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. (2556). ข้อมูลพื้นฐานบุคลากร. สิงห์บุรี: ผู้แต่ง.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2548). หลักการและทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- อุทัยวรรณ ฝอยหิรัญ. (2551). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- Hersey, P., & Blanchard, H. B. (2006). Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resources. Englewood. Boston: PWS-Kent.